T073 BL III (134) Khách Tỳ Kheo-Pháp-Nêu Dẫn Các Việc-Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

PHAÀN 3: NEÂU DAÃN CAÙC VIEÄC: THOÏ GIÔÙI, THUYEÁT GIÔÙI, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, DA THUOÄC, Y, THUOÁC V.V...

Chöông XVIII: PHAÙP2024

1. Khaùch Tyø-Kheo Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù khaùch Tyø-kheo khoâng hoûi cöïu Tyø-kheo maø vaøo trong phoøng troáng, raén töø treân rôùt xuoáng, beøn la lôùn: “Raén! Raén!” Tyø-kheo ôû phoøng beân caïnh nghe hoûi: - Caùi gì maø la lôùn vaäy? Vò kia noùi roõ nhaân duyeân. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø- kheo khaùch roài, ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, ñöùng qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, ha traùch Tyø-kheo khaùch: - Ngöôi laøm ñieàu phi phaùp, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Tröôùc khi vaøo phoøng troáng, sao khoâng noùi cho cöïu Tyø- kheo bieát, ñeå cho raén töø treân rôùt xuoáng, roài la lôùn, “Raén! Raén!” laø sao? Duøng voâ soá phöông tieän ha traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, cho pheùp cheá phaùp khaùch Tyø-kheo cho Tyø-kheo khaùch. Tyø-kheo khaùch neân tuøy thuaän theo phaùp khaùch Tyø-kheo.2025 Phaûi tuøy thuaän nhö vaày: Neáu khaùch Tyø-kheo muoán vaøo trong chuøa, neân bieát coù thaùp Phaät, thaùp Thanh vaên, hay Thöôïng toïa, thì neân côûi giaøy deùp xaùch nôi tay. Coù vò khoâng ñaäp giuõ giaøy deùp, neân khi xaùch laøm baån tay. Ñöùc Phaät daïy:

2024. Tham chieáu Pali, Cullavagga 8, Vattakkhandhaka, Vin.ii. 206. Nguõ phaàn 27, “Oai nghi phaùp.” 2025. Thaäp tuïng 4l (T2>nl4>5, tr.>00al7): Khaùch tyø-kheo nghi phaùp; 57 (T2>nl4>5 tr.420a24): Khaùch phaùp. Cf. Taêng kyø >5 (T22nl425 tr.507b4).

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll54

- Khoâng neân khoâng ñaäp giuõ maø xaùch. Neân ñaäp giuõ. Ñöùc Theá Toân baûo ñaâïp giuõ, vò kia ñem ñaäp giuõ nôi goác caây. Thoï thaàn hieàm traùch. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñaäp giaøy deùp nôi goác caây. Neân ñaäp nôi hoøn ñaù, hoaëc nôi ñaàu khuùc caây, hoaëc nôi bôø raøo, hay hai chieác ñaäp vôùi nhau. Vò khaùch ñeán trong cöûa, neân laáy tay ñaåy caùnh cöûa ra. Cöûa neáu coù then khoùa, thì neân môû. Neáu môû khoâng ñöôïc thì neân goõ thong thaû khieán cho ngöôøi beân trong nghe. Neáu hoï khoâng nghe thì neân goõ maïnh. Neáu khoâng môû ñöôïc thì neân giao y baùt cho Tyø-kheo thöù hai caàm, roài ñeán nôi töôøng raøo ñeå tìm choã treøo vaøo beân trong ñeå môû cöûa. Vò kia ñi beân taû cuûa thaùp, vò thaàn baûo hoä thaùp giaän. Ñöùc Phaät daïy: d - Khoâng neân ñi beân taû, maø neân ñi beân höõu cuûa Thaùp. Vò khaùch Tyø-kheo ñeán trong chuøa phaûi maùng y nôi truï coät,

moùc long nha, hay giaù cuûa y. Hoaëc ñeå y baùt nôi beân khe nöôùc, nôi caây, nôi cuïc ñaù, hay treân coû, roài ñeán choã röûa chaân. Neáu khoâng coù nöôùc thì hoûi, choã naøo coù nöôùc. Tuøy theo vò kia noùi choã naøo coù nöôùc thì ñeán ñoù ñeå laáy. Neân hoûi: - Nöôùc coù truøng hay khoâng? Neáu noùi coù truøng, maø loaïi truøng lôùn thì laøm chao ñoäng nöôùc ñeå noù traùnh ñi, roài laáy bình muùc. Vò kia khoâng röûa tay maø caàm bình laáy nöôùc. Tyø-kheo khaùc thaáy nhôøm gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân khoâng röûa tay maø caàm bình laáy nöôùc. Cho pheùp laáy hai caùnh tay oâm ngang buïng cuûa bình hay laáy cheùo y xaâu qua quai bình. Vò kia ñeán choã coù nöôùc, neân röûa tay cho saïch, vaø laáy ñaày nöôùc ñeå röûa chaân. Vò kia duøng tay röûa chaân nhuùng vaøo nöôùc, Tyø-kheo khaùc thaáy gôùm. Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neân laáy moät tay taït nöôùc, moät tay röûa chaân

Vò kia röûa chaân beân höõu tröôùc, beân taû sau. Ñöùc Phaät daïy: - Neân röûa chaân beân taû tröôùc, röûa chaân beân höõu sau. Vò aáy khoâng lau giaøy deùp maø mang neân laøm baån y. Ñöùc Phaät daïy:

- Khoâng neân khoâng lau giaøy deùp maø mang. Phaûi lau roài môùi

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll55 mang. Vò kia khoâng ñôïi chaân khoâ, mang giaøy deùp vaøo neân bò hö muïc. Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy! Phaûi ñôïi chaân khoâ nöôùc roài môùi mang giaøy deùp. Khaùch Tyø-kheo neân hoûi: Toâi coù chöøng aáy tuoåi haï. Coù phoøng daønh cho toâi khoâng? Vò tri khaùch neân traû lôøi: Coù. Vò khaùch hoûi: - Phoøng naøy coù ngöôøi naøo ôû hay chöa? Neáu noùi khoâng coù ngöôøi ôû thì neân hoûi: - Coù ngoïa cuï hay khoâng? Neáu noùi coù thì neân hoûi: - Coù chaên hay khoâng coù chaên? Neáu noùi coù thì neân hoûi: - Coù lôïi döôõng hay khoâng? Neáu noùi coù lôïi döôõng thì neân hoûi: - Coù ñoà duøng hay khoâng? Neáu noùi coù thì hoûi: - Coù y cuûa phoøng hay khoâng? Neáu noùi coù thì hoûi: - Coù phöôùc nhieâu2026 hay khoâng? Neáu noùi coù, maø caàn laáy thì neân noùi: - Toâi muoán laáy. Vò kia ñeán phoøng, neân ñaåy caùnh cöûa ra. Neáu coù then khoaù, thì neân môû. Vò kia môû cöûa roài tay neân caàm hai maù cöûa, thoø ñaàu vaøo trong phoøng xem coi coù raén coù ñoäc truøng hay khoâng? Neáu coù thì ñuoåi noù ra chöù ñöøng ñeå. Vò kia khi vaøo trong phoøng roài thì neân traûi giöôøng neäm, ngoïa cuï, goái, chaên chieân traûi treân ñaát. Neáu traûi treân goã, treân vaùn, hay treân ñaát thì neân bieát roõ maët trong, maët ngoaøi. Queùt saïch phoøng. Doïn raùc vaø ñaát. Tröôùc heát neân tìm choã naøo boû ñöôïc thì boû. Neáu löôïm ñöôïc kim, chæ dao con, hoaëc ñoà hö cuõ, cho ñeán moät vieân thuoác, neân ñeå vaøo moät choã, neáu coù chuû bieát, hoï seõ ñeán laáy. Vò kia neân lau queùt nhöõng nôi nhö khe cöûa, caây truï, long nha, giaù maùng y. Neáu vaùch bò lôû hö, hoaëc hang chuoät, neân treùt thì treùt. Neáu neàn ñaát khoâng baèng phaúng thì neân duøng buøn ñaát tu boå cho baèng, röôùi nöôùc cho saïch. Laáy ñoà traûi döôùi ñaát, ñaäp giuõ phôi khoâ roài ñem

2026. Phöôùc nhieâu . Chöa roõ thöù gì. Nguõ phaàn 27 (T22nl42l tr.l79a20), tyø-kheo khaùch hoûi: “Phoøng naøy coù thöùc aên khoâng? Thaäp tuïng 57, nt., hoûi: “Taêng

phoøng naøy coù tieàn thöïc haäu thöïc khoâng? Nguõ phaàn 27, nt., cuõng hoûi nhö Thaäp tuïng.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll56

vaøo phoøng. Tröôùc ñaây traûi khoâng toát thì neân traûi laïi. Neáu tröôùc ñaõ traûi toát thì traûi laïi nhö cuõ. Ñem ñoà keâ giöôøng ra lau chuøi cho saïch, roài ñem vaøo. Queùt giöôøng cho saïch, ñaäp duõ, roài ñem vaøo trong phoøng, ñeå leân treân ñoà keâ. Laáy ngoïa cuï, goái, chaên chieân ñaäp giuõ cho saïch, traûi leân treân giöôøng giaây. Y thöôøng maëc, y khoâng thöôøng maëc, vò kia ñeå chung moät choã. Khi laáy y thöôøng ñeå maëc, nhaàm laãn vôùi caùc y khaùc. Ñöùc Phaät daïy: - Y thöôøng maëc neân ñeå rieâng moät choã. Vò kia duøng caùi ñaõy ñöïng baùt, ñaõy ñöïng giaøy deùp, oáng ñöïng kim chæ, ñoà ñöïng daàu, ñeå chung choã. Caùc Tyø-kheo khaùc gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñeå chung nhö vaäy. Moãi thöù neân ñeå choã rieâng. Tröôùc khi vaøo phoøng, neân coi khung cöûa cao hay thaáp roài haõy ñoùng. Khi ra khoûi phoøng neân xem coi boán phía vaùch coù ñaát buïi hay khoâng. Neáu coù ñaát buïi, neân doäi nöôùc queùt doïn, roài môùi ñi. Neân laáy caùi gheá röûa saïch. Neân chuaån bò ñuû bình nöôùc saïch, bình röûa, ñoà ñöïng nöôùc uoáng. Neân hoûi: Choã naøo laø choã ñaïi tieän? Choã naøo laø choã tieåu tieän? Choã naøo laø tònh ñòa? Choã naøo baát tònh ñòa? Thaùp Phaät laø thaùp naøo? Thaùp naøo laø thaùp Thanh vaên? Phoøng naøo laø phoøng ñeä nhaát Thöôïng toïa? Phoøng naøo laø phoøng ñeä nhò, ñeä tam, ñeä töù Thöôïng toïa? Vò kia neân kính leã thaùp cuûa Phaät tröôùc, roài leã thaùp cuûa Thanh vaên, boán Thöôïng toïa tuøy theo thöù töï maø kính leã. Vò kia naém caúng chaân maø leã. Khoâng neân naém caúng chaân maø leã. Coù vò naém ñaàu goái maø leã. Khoâng neân naém ñaàu goái kính leã. Coù vò laät ngöôïc y, quaán y nôi coå, truøm ñaàu, duøng y phuû caû hai vai, mang giaøy deùp maø haønh leã. Ñöùc Phaät daïy: - Nhöõng kieåu nhö treân khoâng neân laøm. Töø nay veà sau, ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, ñaàu goái beân höõu chaám ñaát, naém hai goùt chaân, noùi nhö vaày: - Thöa Ñaïi ñöùc, con xin kính leã. Boán vò Thöôïng toïa tö duy trong phoøng, neân tuøy theo caáp böïc maø kính leã. Vò kia neân hoûi: - Choã naøo laø choã ñaïi thöïc, tieåu thöïc cuûa chuùng Taêng? Choã nhoùm hoïp, choã thuyeát giôùi ôû ñaâu? Vò naøo ñöôïc Taêng sai ñi thoï thöïc? Ñaøn-vieät coù daâng thöùc aên vaøo ngaøy moàng moät, moàng taùm, möôøi laêm2027 khoâng? Ñaøn-vieät coù thænh theo thöù töï ñeán choã naøo thoï thöïc khoâng? Laïi hoûi: - Ngaøy mai coù Ñaøn-vieät naøo môøi chuùng Taêng thoï ñaïi thöïc hay tieåu thöïc khoâng? Coù Ñaøn-vieät naøo bò Taêng taùc phaùp Phuù baùt khoâng? Nhaø

2027. Thaùng >0 ngaøy thì keå luoân ngay 2>, 29, >0.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll57

naøo laø hoïc gia? Choã naøo coù choù döõ? Choã naøo laø coù ngöôøi toát? Choã naøo laø coù ngöôøi xaáu? - Töø nay veà sau, Ta quy ñònh pheùp taéc cho khaùch Tyø-kheo. Khaùch Tyø-kheo neân tuøy thuaän. Neáu khoâng tuøy thuaän neân nhö phaùp trò. Töø nay veà sau Ta quy ñònh pheùp taéc cho cöïu Tyø-kheo. Cöïu Tyø-kheo phaûi tuøy

thuaän. Phaûi tuøy thuaän nhö vaày: - Cöïu Tyø-kheo nghe coù khaùch Tyø-kheo ñeán, neân ra ngoaøi nghinh ñoùn, röôùc y baùt, roài ñem ñeå hoaëc coù nhaø taém, treân gaùc, hoaëc choã ñi kinh haønh.2028 Môøi khaùch Tyø-kheo ngoài. Ñöa nöôùc röûa chaân, ñoà ñöïng nöôùc, khaên lau chaân. Xaùch giuøm giaøy deùp ñeå phía beân traùi, ñöøng ñeå dính buøn baån. Neáu dính buøn baån, neân dôøi ñeán choã khaùc. Vò kia vì khaùch Tyø- kheo röûa chaân roài, neân thu doïn ñoà röûa chaân ñeå laïi choã cuõ, vaø neân hoûi: “Tröôûng laõo coù uoáng nöôùc khoâng?” - Neáu noùi caàn uoáng nöôùc thì vò kia neân ñem bình laáy nöôùc. Vò kia khoâng röûa tay maø caàm bình, caùc Tyø-kheo gôùm. Neân hai tay oâm bình, hay laáy cheùo y moùc vaøo caùi quai. Ñeán choã muùc nöôùc, röûa tay cho saïch. Neáu laø nöôùc ao, nöôùc doøng, thì neân laáy tay khoûa boû nöôùc treân maët, muùc nöôùc saïch ôû döôùi. Vò kia gaùnh nöôùc giöõa tröa, nöôùc bò noùng. Ñöùc Phaät daïy: - Neân laáy coû hay laù caây phuû leân treân roài gaùnh ñi. Vò kia khoâng röûa saïch laù baèng nöôùc. Ñöùc Phaät baûo neân röûa saïch. Vò kia uoáng roài khoâng röûa taùch, môøi ngöôøi uoáng. Môøi Tyø-kheo, Tyø-kheo gôùm. Phaät daïy: - Neân röûa roài môùi ñöa cho ngöôøi khaùc. Vò kia vöøa ñöa nöôùc vöøa noùi, nöôùc mieáng vaêng vaøo trong nöôùc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân vöøa böng nöôùc vöøa noùi nhö vaäy. Neáu caàn noùi, neân quay maët ñi maø noùi. Vò kia khoâng röûa ñoà maø ñem caát. Caùc Tyø-kheo thaáy gôùm. Phaät daïy: d - Khoâng neân nhö vaäy. Vò kia neân hoûi: Ñaïi ñöùc Tröôûng laõo bao nhieâu tuoåi? Neáu khaùch Tyø-kheo noùi toâi chöøng aáy tuoåi thì neân theo ñoù maø chæ daãn: - Thaày nghæ phoøng naøy. Ñaây laø giöôøng giaây, giöôøng caây, neäm, goái,

2028. Kinh haønh xöù . Coù leõ kinh haønh ñöôøng ñuùng hôn. Pali: cakamana-sāla. Nhaø ñeå ñi kinh haønh khi trôøi möa. Cuõng thöôøng duøng laøm nhaø khaùch, phoøng hoäi.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll58

chaên chieân, ñoà traûi döôùi ñaát, ñaây laø oáng nhoå, ñaây laø ñoà tieåu tieän, ñaây laø choã ñaïi tieän, ñaây laø choã tieåu tieän, ñaây laø tònh xöù, ñaây laø baát tònh xöù, ñaây laø thaùp Phaät, ñaây laø thaùp Thanh vaên, ñaây laø phoøng cuûa ñeä nhaát Thöôïng toïa, ñaây laø phoøng ñeä nhò, ñeä tam, ñeä töù Thöôïng toïa, ñaây laø choã ñaïi thöïc tieåu thöïc cuûa chuùng Taêng, ñaây laø choã ban ñeâm hoïp, ñaây laø choã boá-taùt, Taêng sai thoï thöïc, cho ñeán choã naøo, Ñaøn-vieät naøo thænh Taêng thoï ñaïi thöïc tieåu thöïc vaøo saùng mai, nhaø naøo Taêng taùc phaùp phuù baùt, nhaø naøo laø hoïc gia, nhaø naøo coù choù döõ, choã naøo toát, choã naøo xaáu. - Nay ta vì cöïu Tyø-kheo quy ñònh pheùp taéc. Cöïu Tyø-kheo neân tuøy thuaän. Neáu khoâng tuøy thuaän thì neân nhö phaùp trò. 2. Veä Sinh Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø taïi Xaù-veä coù Baø-la-moân xuaát gia laøm Tyø-kheo, raát nhôøm gôùm ñoà ñaïi tieåu tieän cuûa chính mình, neân duøng (9>2al) coû saéc beùn lau chuøi, thöông toån thaân theå, sinh gheû, chaûy maùu baån thaân, baån y, baån ngoïa cuï, baån giöôøng. Caùc Tyø-kheo hoûi: - Tröôûng laõo coù beänh gì? Vò kia noùi roõ nhaân duyeân. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng

khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Baø-la-moân xuaát gia laøm Tyø-kheo: “Taïi sao laïi nhôøm gôùm ñoà ñaïi tieåu tieän cuûa chính mình, duøng coû saéc beùn ñeå lau chuøi, laøm thöông toån thaân theå, chaûy maùu baån thaân, baån y, baån ngoïa cuï, baån giöôøng?” Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, ñem vieäc naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, ha traùch Tyø-kheo kia: - Ngöôi laøm ñieàu sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Naøy Baø-la-moân, xuaát gia laøm Tyø-kheo, sao ngöôi laïi nhôøm gôùm ñoà ñaïi tieåu tieän cuûa mình, duøng coû saéc beùn chuøi, gaây toån thöông thaân theå, chaûy maùu muû baån thaân, baån y, baån ngoïa cuï, baån giöôøng? Duøng voâ soá phöông tieän ha traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, Ta vì Tyø-kheo quy ñònh phaùp ñeán nhaø xí. Caùc Tyø-kheo neân tuøy thuaän phaùp naøy. Neân tuøy thuaän nhö vaày: - Khoâng neân nín laâu ñaïi tieåu tieän. Khi ñi neân caàm coû ñeå chuøi. Coù vò laø haï toïa ñi tröôùc Thöôïng toïa, hoaëc vöøa noùi vöøa ñi, hoaëc ñi

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll59

tröôùc hoaëc ñi sau, laät ngöôïc y, hoaëc quaán nôi coå, hoaëc phuû ñaàu, hoaëc mang giaøy deùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Neáu ñi tröôùc thì ñöôïc pheùp ñi tröôùc. Ñeán beân ngoaøi nhaø xí, neân buùng tay hay taèng haéng ñeå cho coù ngöôøi hay phi nhaân bieát. Ñeán nhaø xí, chæ maëc aùo loùt beân trong. Y maùng nôi truïc caây, long nha, giaù moùc y, hoaëc beân bôø nöôùc, coû caây, oác ñaù, coù coû thì ñeå y nôi ñoù. Neáu sôï möa öôùt thì neân ñeå choã khoâng möa. Neáu bò möa gioù vaêng öôùt y thì cho pheùp caàm y nôi tay theo chieàu doïc, ñöøng ñeå vöôùng nôi hoá xí. Ñaët goùt chaân vöõng chaéc hai beân. Tröôùc khi leân hoá xí, neân xem coù raén, rít, boø caïp... Neáu coù thì ñuoåi ra. Coù vò chöa ngoài xong, veùn y leân loä hình. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neân vöøa ngoài xoåm vöøa töø töø veùn y. Ngoài xoåm xong, neân xem kyõ laïi, ñöøng ñeå baøn chaân tröôùc gaàn hai beân, khieán ñaïi tieåu tieän hay khaïc nhoå baån loã xí. Coù vò raën lôùn tieáng, khieán caùc Tyø-kheo nghe caûm thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân raën nhö vaäy. Coù vò, khi ñaïi tieän baát ngôø phaùt ra tieáng, nghi coù toäi. Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Coù vò, khi ôû trong hoá xí nhaêm döông chi,2029 hoaëc nguû, hay nhaäp ñònh. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Coù vò nghi, khoâng daùm treân nöôùc, trong hoá xí ñaïi tieåu tieän. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng phaïm. Coù vò khoâng duøng coû ñeå chuøi maø ñöùng daäy baån thaân, baån y, baån ngoïa cuï. Ñöùc Phaät daïy: - Neân duøng coû ñeå chuøi, sau ñoù môùi ñöùng daäy. Ñöùc Theá Toân daïy tieáp: - Cho pheùp duøng coû ñeå chuøi. Coù vò duøng coû quaù daøi ñeå chuøi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân duøng coû quaù daøi. Daøi nhaát laø moät gang tay maø thoâi. Coù vò duøng coû xoa-kyø,20>0 laù caây taïp, voû khoâ, cuïc phaân boø ñeå chuøi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân duøng nhö vaäy.

2029. Töùc xæa raêng 20>0. Xoa kyø xí thaûo .

Coù vò duøng coû ngaén quaù ñeå chuøi neân baån tay. Phaät daïy: - Khoâng neân duøng coû quaù ngaén nhö vaäy. Ngaén laém laø phaûi daøi baèng boán ngoùn tay. Coù vò duøng coû khoâng ñaäp giuõ, nôi coû dính phaân. Caùc Tyø-kheo thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân duøng nhö vaäy. Coù vò ñeå thöù coû duøng roài vaø chöa duøng chung moät choã, khi laáy bò baån tay. Phaät daïy: - Neân ñeå rieâng. Coù vò vöøa chuøi xong lieàn ñöùng daäy, loä hình. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñöùng daäy gaáp nhö vaäy. Neân ñöùng daäy töø töø vaø hai y xuoáng. Khi ñeán choã taåy tònh, neân buùng ngoùn tay, khieán cho ngöôøi hoaëc phi nhaân bieát. Ñeán choã taåy tònh phaûi xem coi neáu coù raén, rít, ñoäc truøng neân ñuoåi noù ra. Coù vò veùn y tröôùc sau ñoù môùi ngoài, bò loä hình. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Coù vò röûa trong ñoà chöùa nöôùc. Caùc Tyø-kheo thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: d - Khoâng neân nhö vaäy. Coù vò duøng nöôùc röûa, khua ñoäng coù tieáng, Tyø-kheo khaùc nghe

gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Coù vò duøng heát nöôùc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân duøng heát nhö vaäy. Phaûi ñeå laïi ít nhaát vöøa ñuû moät ngöôøi röûa. Coù vò röûa roài khoâng ñöùng lui, ñöùng ngay treân nöôùc, baån y baån thaân. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñöùng nhö vaäy. Neân ñöùng caùch choã nöôùc. Laáy tay, hoaëc laù, hay ñoà cuõ chuøi. Neáu tay bò thoái neân röûa. Neáu duøng ñaát buûn, tro, buøn, phaân boø ñeå röûa maø vaãn thuùi thì neân maøi treân ñaù, hoaëc vaùch töôøng, hay boät thaùo ñaäu ñeå röûa. Coù vò khoâng xoå y xuoáng maø ñöùng daäy, loä hình. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Neân töø töø haï y xuoáng roài môùi ñöùng daäy. Coù vò thaáy ñoà ñöïng nöôùc röûa heát nöôùc maø khoâng muùc nöôùc ñoå vaøo. Phaät daïy: - Khoâng neân khoâng muùc nöôùc ñoå vaøo. Coù vò tröôùc nhaø xí thoï kinh, tuïng kinh, kinh haønh, may y, trôû ngaïi söï ñaïi tieåu tieän cuûa caùc Tyø-kheo khaùc. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù vò ôû beân hoá xí tuïng kinh, thoï kinh, kinh haønh, may y. Tyø-kheo khaùc thaáy gôùm. Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù vò thaáy treân hoá xí coù raùc röôùi maø khoâng doïn deïp. Ñöùc Phaät daïy: - Thaáy raùc röôùi neân doïn deïp. Nay ta vì caùc Tyø-kheo quy ñònh phaùp ñaïi tieåu tieän. Caùc Tyø-kheo neân tuøy thuaän. Neáu ai khoâng tuøy thuaän seõ nhö phaùp trò. 3. Khaát Thöïc Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù moät Tyø-kheo khaát thöïc, tuoåi coøn nhoû, khoâng hieåu bieát, khoâng xem hình töôùng cuûa cöûa ngoõ, voäi böôùc vaøo trong nhaø coù ngöôøi nöõ ñang nguû. Ngöôøi nöõ kia loä hình, ñang naèm ngöûa nguû, vaät khoâng saïch tieát ra nôi nöõ caên. Tyø-kheo thaáy, hoå theïn, sôï hoaûng lieàn boû chaïy trôû ra laïi. Tyø-kheo vöøa chaïy ra khoûi nhaø thì ngöôøi choàng töø ngoaøi veà nhaø, thaáy vôï mình loä hình naèm ngöûa nguû, vaät baát tònh tieát ra baån thaân, lieàn khôûi yù nghó: Vôï ta naèm ngöûa nguû, vaät baát tònh tieát ra baån thaân, maø Tyø-kheo kia töø trong nhaø gaáp gaùp chaïy ra, chaéc laø ñaõ phaïm ñeán vôï ta. OÂng lieàn ñuoåi theo Tyø-kheo vaø hoûi: - OÂng phaïm vôï toâi roài chaïy phaûi khoâng? Tyø-kheo kia noùi: - Cö só ñöøng noùi lôøi nhö vaäy. Toâi khoâng heà laøm chuyeän aáy. Cö só noùi:

- OÂng töø trong nhaø toâi ñi ra, taïi sao noùi khoâng laøm chuyeän aáy? Cö só lieàn ñaùnh Tyø-kheo ñeán gaàn cheát. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo khaát thöïc kia: Tyø-kheo khaát thöïc, tuoåi treû khoâng bieát gì. Sao khoâng ñeå yù hình töôùng cöûa ngoõ, laïi vaøo trong nhaø ngöôøi, coù nöõ nhaân ñang nguû? Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy trình baøy ñaày ñuû vôùi Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, ha traùch Tyø-kheo khaát thöïc: - OÂng laøm ñieàu phi phaùp, phaù oai nghi, chaúng phaûi Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Naøy Tyø-kheo khaát thöïc, tuoåi nhoû khoâng bieát gì, sao khoâng xem xeùt töôùng cöûa ngoõ, vaøo trong nhaø ngöôøi, coù nöõ nhaân ñang nguû?

Duøng voâ soá phöông tieän ha traùch roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, ta vì Tyø-kheo khaát thöïc cheá ñònh pheùp taéc khaát t thöïc Tyø-kheo neân tuøy thuaän nhö vaày: Neáu Tyø-kheo khaát thöïc, vaøo thoân khaát thöïc, thì saùng sôùm röûa tay saïch, ñeán choã giaù maùng y, moät tay dôû y leân, moät tay keùo laáy, tröông y ra, ñaäp giuõ, xem coi ñöøng ñeå raén rít ôû trong aáy. Sau ñoù môùi maëc, coät giaây löng. Taêng-kyø-chi, Uaát-ña-la-taêng, cuõng tröông ra ñaäp giuõ roài maëc. Xeáp Taêng-giaø-leâ ñoäi leân ñaàu, hoaëc phuû treân vai. Röûa saïch baùt ñeå vaøo trong ñaõy; hoaëc duøng khaên tay goùi, hay ñeå trong ñaõy ñöïng baùt. Caát aùo loùt, röûa chaân, caát giaøy deùp, chaên chieân. Laáy guoác deùp ñi ñöôøng. Tyø-kheo neân caàm then cöûa ñi ra khoûi phoøng, ñoùng cöûa laïi, xoâ thöû, neáu khoâng chaéc thì ñoùng laïi. Neáu chaéc, thì buoäc giaây phía trong, roài nhìn xung quanh, khoâng coù ngöôøi thì giaáu caùi moùc khoùa. Neáu coù ngöôøi thaáy thì caàm ñi, roài tìm choã baûo ñaûm ñeå caát. (9>>al) Treân ñöôøng ñi, thöôøng tö duy thieän phaùp. Gaëp ngöôøi neân hoûi chaøo: “Thieän lai!” Neáu gaàn ñeán tuï laïc, thì taïm ñöùng qua moät beân ñöôøng, ñeå bình baùt xuoáng ñaát, laáy Taêng-giaø-leâ tröông ra ñaäp giuõ, sau ñoù môùi maëc. Beân caïnh thoân, neáu coù tieäm baùn ñoà duøng, hay coù nhaø, coù thôï thuyeàn, thì côûi guoác deùp ñi ñöôøng gôûi nôi ñoù. Khi vaøo xoùm, neân xem xeùt tình hình ngoõ heûm, nôi choã troáng, nôi nhoùm chôï, nôi coảng chôï, hình töôùng cuûa xoùm laøng. Khi vaøo nhaø baïch y thì neân ñeå yù hình töôùng cuûa cöûa thöù nhaát, cho ñeán cöûa thöù baûy. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, vaøo trong nhaø ngöôøi, gioù thoåi y tuoät khoûi vai. Vò kia söûa laïi y ngay tröôùc maët ngöôøi nöõ. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân söûa laïi y ngay tröôùc maët ngöôøi nöõ maø phaûi quay vaøo vaùch. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, tay beân höõu böng baùt, tay beân taû naém caây gaäy, bò loä hình. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Neân böng baùt tay beân taû, coøn tay beân höõu naém gaäy. Coù Tyø-kheo khaát thöïc ñöùng giöõa ñöôøng, khieán cho nam nöõ phaûi traùnh ñöôøng. Caùc cö só thaáy cô hieàm: Sa-moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn, khoâng coù yeåm tuùc, maø töï noùi toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy trong khi ñöùng giöõa ñöôøng, khieán cho nam nöõ phaûi traùnh? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo khaát thöïc, khoâng neân ñöùng giöõa ñöôøng. Khi Ñöùc Theá Toân

daïy khoâng neân ñöùng giöõa ñöôøng, coù vò laïi ñöùng choã vaéng.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll6>

Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñöùng nhö vaäy. Neân ñöùng choã coù ngöôøi thaáy. Coù Tyø-kheo khaát thöïc ñeán nhaø ngöôøi, chuû nhaø ñem thöùc aên ra, lieàn voäi böôùc ñeán tröôùc ñeå nhaän. Caùc cö só thaáy cô hieàm: Sa-moân Thích töû khoâng bieát yeåm tuùc, maø töï noùi toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy? Böôùc tôùi voäi vaõ ñeå nhaän thöùc aên, gioáng nhö cheát ñoùi? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo khaát thöïc khoâng neân nhaän thöùc aên nhö vaäy. Hoaëc coù ngöôøi nöõ, ngöôøi beänh, ngöôøi coù thai, ngöôøi boàng con, hoaëc trôøi möa, hoaëc ngöôøi aáy hai tay caàm ñoà vaät, hoaëc ñaát bò buøn nöôùc, neân goïi Tyø- kheo ñeán, Tyø-kheo nghi, khoâng daùm böôùc ñeán tröôùc ñeå nhaän. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu hoï goïi thì neân ñeán ñeå nhaän. Coù Tyø-kheo khaát thöïc nhaän ñöôïc côm khoâ, boät baùnh, thòt caù ñeå chung moät choã. Tyø-kheo khaùc thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñeå chung laïi moät choã nhö vaäy. Neáu chæ coù moät caùi baùt thì neân duøng laù caây hay voû caây hoaëc laù mía ngaên ra. Hoaëc duøng baùt keá hay baùt nhoû ñeå ñöïng. Boät baùnh thì neân laáy khaên tay goùi laïi. Coù Tyø-kheo khaát thöïc ñeán nôi ñaïi gia khaát thöïc. Cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát yeåm tuùc maø töï noùi toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy, trong khi ñeán ñaïi gia khaát thöïc, tôï nhö luùc maát muøa ñoùi keùm? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân löïa ñaïi gia (nhaø giaøu) maø khaát thöïc. Neân theo thöù töï maø xin. Khoâng ñöôïc löïa choïn nhö vaäy. Coù Tyø-kheo khaát thöïc, naøi næ xin cho ñöôïc môùi ñi. Caùc cö só thaáy vaäy, cô hieàm noùi: Sa-moân thích töû khoâng bieát hoå theïn, khoâng coù yeåm tuùc maø töï noùi toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy, trong khi ñeán ngöôøi cöôõng eùp xin cho ñöôïc môùi ñi, gioáng nhö luùc côm gaïo khan hieám? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy. Neáu bieát seõ ñöôïc, thì neân ñôïi. Tyø-kheo khi quay veà, neân ñeå yù cöûa thöù nhaát, cho ñeán töôùng cuûa ñoáng raùc. Ra khoûi thoân, ñeán laáy ñoâi guoác ñi ñöôøng ñeå mang. Ñeå bình baùt beân ñöôøng, xeáp Taêng-giaø-leâ, vaét leân vai hoaëc ñoäi treân ñaàu. Khi ñi ñöôøng neân tö duy thieän phaùp. Neáu gaëp ngöôøi neân noùi: “Thieän lai!” ñeå chaøo hoûi. Tyø-kheo khaát thöïc kia, ñoái vôùi choã thöôøng ngoài ñeå aên, neân ñeán queùt cho saïch, röôùi nöôùc, ñoà ñöïng nöôùc, ñoà ñöïng thöùc aên thöøa, gheá

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll64

ngoài, hoøn ñaù röûa chaân, vaät chuøi chaân, khaên lau ñaâu vaøo ñoù. Thaáy Tyø-kheo khaát thöïc khaùc ñeán neân ñöùng daäy ra ngoaøi ñoùn röôùc, böng bình baùt, ñeå vaøo choã ñeå baùt, hay treo leân, laáy y tröông ra xem, ñöøng ñeå ñaát buïi, buøn, chim laøm baån. Neáu coù baån caàn lau thì phaûi lau, caàn vuoát thì vuoát, caàn ñaäp giuõ thì ñaäp giuõ, caàn giaët thì giaët; giaët roài vaét nöôùc phôi khoâ ñeå treân giöôøng giaây, giöôøng caây. Vò kia neân môøi Tyø- kheo khaát thöïc ngoài, ñöa ñoà ñöïng nöôùc, ñöa nöôùc, ñöa ñaù röûa chaân, khaên lau chaân, laáy guoác deùp

ñeå beân taû, ñöøng ñeå choã buøn baån, nöôùc vaêng. Neáu coù nöôùc vaêng neân dôøi ñeán choã khaùc. Vò kia vì Tyø-kheo khaát thöïc röûa chaân roài, thì neân ñem ñoà ñöïng nöôùc, ñaù röûa chaân, caùc vaät hoaøn laïi choã cuõ. Neân duøng thaùo ñaäu röûa tay cho saïch roài trao nöôùc cho Tyø-kheo khaát thöïc, keá ñoù trao thöùc aên cho hoï. Khi vò aáy aên neân cung caáp caùc thöù caàn duøng. Neáu coù nöôùc söõa ñoâng, nöôùc söõa trong, giaám, hoaëc muoái hay rau thì neân trao cho vò aáy. Neáu trôøi noùng thì neân quaït, caàn nöôùc neân ñöa nöôùc. Neáu gaàn quaù nöûa ngaøy thì neân cuøng aên. Tyø-kheo khaát thöïc aên roài neân laáy baùt, môøi röûa tay. Mình aên xong, coøn thöøa thöùc aên neân cho ngöôøi, hoaëc phi nhaân, hoaëc ñoå choã ñaát khoâng coù coû, hay choã nöôùc khoâng truøng. Röûa ñoà ñöïng thöùc aên dö, ñeå laïi choã cuõ. Neân ñeå gheá ngoài, gheá röûa chaân, ñoà ñöïng nöôùc, caùc vaät trôû laïi choã cuõ, queùt doïn choã ngoài aên cho saïch. Coù vò duøng baùt ñöïng thöùc aên dô bò loaïi boû. Tyø-kheo khaùc thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân duøng baùt ñeå loaïi boû ñoà dô. Neân duøng caùi maâm ñeå röûa hay lau queùt. Bình baùt thì ñeå cho thanh khieát thoï trì. Baáy giôø, coù soá ñoâng Tyø-kheo khaát thöïc cuøng aên chung moät choã. Coù con choù coù chöûa, thaáy ñoà aên muoán aên maø aên khoâng ñöôïc, vì ñoùi neân thai bò truïy. Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: - Khi aên, neáu coù ngöôøi hay phi nhaân, neân cho aên. Cho ñeán duø chæ moät vaét côm. Nay ta vì Tyø-kheo khaát thöïc qui ñònh phaùp thöùc neân tuøy thuaän. Neáu khoâng tuøy thuaän thì seõ nhö phaùp trò. 4. A-lan-nhaõ Theá Toân ôû taïi thaønh Vöông-xaù. Baáy giôø coù Tyø-kheo A-lan-nhaõ, löôøi bieáng, khoâng coù sôû höõu baát cöù moät thöù gì, khoâng coù ñoà ñöïng nöôùc, khoâng coù vaät röûa chaân, cuõng khoâng ñeå laïi thöùc aên dö. Caùch truù xöù khoâng xa, coù moät soá ñoâng boïn cöôùp ñang ñi ngang qua ñaây. Moät ngöôøi trong boïn noùi vôùi caùc ngöôøi

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll65

khaùc: Thöôøng phaùp cuûa Sa-moân Thích töû laø coù ñoà ñöïng nöôùc, ñoà röûa chaân. Cuõng coù thöùc aên dö. Chuùng ta haõy ñeán ñoù, neáu ñöôïc thöùc aên thì cuøng aên. Boïn giaëc ñeán hoûi: - OÂng coù nöôùc khoâng? - Coù ñoà röûa chaân khoâng? - Khoâng. - Coù thöùc aên dö khoâng? - Khoâng. Boïn giaëc noùi: - OÂng ôû taïi choã A-lan-nhaõ maø khoâng coù nöôùc, khoâng coù ñoà röûa chaân, khoâng coøn thöùc aên hay sao? Boïn giaëc lieàn ñaùnh Tyø-kheo gaàn cheát. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng khoå haïnh, öa hoïc giôùi bieát hoå theïn, hieàm traùch Tyø-kheo A-lan-nhaõ: Thaày bieáng nhaùc. Taïi sao ôû choã A-lan-nhaõ maø khoâng coù nöôùc, khoâng coù ñoà ñöïng nöôùc, khoâng coù thöùc aên dö? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài lui qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät duøng nhaân duyeân taäp hôïp Taêng Tyø-kheo ha traùch Tyø-kheo A-lan-nhaõ kia: - Ngöôi laøm vieäc sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp cuûa Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc khoâng neân laøm. Taïi sao nhaùc nhôùm, ôû choã A-lan-nhaõ maø khoâng coù ñoà ñöïng nöôùc, cho ñeán khoâng coù thöùc aên dö? Duøng voâ soá phöông tieän ha traùch Tyø-kheo

A-lan-nhaõ roài, Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, ta vì Tyø-kheo A-lan-nhaõ quy ñònh phaùp cheá, Tyø- kheo A-lan-nhaõ phaûi tuøy thuaän. Neân tuøy thuaän nhö vaày: - Neáu Tyø-kheo A-lan-nhaõ vaøo xoùm khaát thöïc,20>l saùng sôùm röûa tay saïch, ñeán choã giaù maùng y, moät tay ñôõ y, moät tay keùo y, laáy y tröông ra vaø ñaäp giuõ, xem coi, ñöøng ñeå coù raén, truøng, roài môùi maëc, coät giaây löng. Laáy taêng-kyø-chi, Uaát-ña-la-taêng tröông ra ñaäp giuõ xem, xeáp (9>4al) Taêng-giaø-leâ ñoäi leân ñaàu hay vaét treân vai, röûa bình baùt cho saïch, boû vaøo trong ñaõy, hay duøng khaên tay goùi laïi. Neáu ñaõy cuûa bình baùt ñaày roài. Caát aùo loùt, röûa chaân. Caát guoác deùp, chaên chieân. Laáy guoác ñi ñöôøng, gaäy phaù söông moùc. Tyø-kheo neân caàm khoùa cöûa ra ngoaøi phoøng, ñoùng cöûa, xoâ thöû xem ñaõ chaéc chöa; neáu chöa chaéc thì kheùp hai caùnh cöûa laïi cho chaéc,

20>l. Quy ñònh nhö phaùp khaát thöïc, ñoaïn treân.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll66

keùo caùi giaây boû beân trong. Nhìn xung quanh, neáu khoâng thaáy coù ngöôøi thì neân giaáu caùi moùc khoùa. Neáu thaáy coù ngöôøi thì neân caàm theo, tìm choã naøo baûo ñaûm thì caát. Treân ñöôøng ñi luoân luoân tö duy phaùp laønh. Neáu gaëp ngöôøi neân noùi: “Laønh thay!” ñeå chaøo hoûi. Neáu ñeán gaàn tuï laïc thì neân ñöùng taïm moät beân ñöôøng, ñeå bình baùt xuoáng ñaát, laáy Taêng- giaø-leâ tröông ra ñaäp giuõ xem coi, sau ñoù môùi maëc. Neáu gaàn beân thoân coù tieäm baùn ñoà duøng, hay coù nhaø, coù thôï, thì neân côûi guoác ñi ñöôøng, gaäy phaù söông moùc, gôûi nôi ñoù. Khi vaøo trong thoân, neân ñeå yù xem tình hình ñöôøng heûm, nôi choã troáng, chôï buùa, cöûa ngoõ, ñoáng raùc. Vaøo nhaø baïch y neân ñeå yù xem töôùng traïng cöûa thöù nhaát, cho ñeán cöûa thöù baûy. Tyø-kheo A-lan-nhaõ ñeán trong nhaø ngöôøi, bò gioù thoåi, y rôùt xuoáng. Vò söûa laïi y ngay tröôùc maët ngöôøi nöõ. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân söûa laïi y ngay tröôùc maët ngöôøi nöõ. Neân quay vaøo vaùch. Tyø-kheo A-lan-nhaõ duøng tay beân höõu böng baùt, tay beân taû caàm gaäy, bò loä hình. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân caàm nhö vaäy, neân duøng tay beân höõu caàm gaäy, tay beân taû böng baùt. Tyø-kheo A-lan-nhaõ ñöùng giöõa ñöôøng, khieán cho ngöôøi nam keû nöõ phaûi traùnh qua moät beân. Caùc cö só thaáy cô hieàm, noùi: Sa-moân thích töû khoâng bieát hoå theïn, khoâng nhaøm chaùn bieát ñuû, maø töï noùi laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy, trong khi ñöùng giöõa ñöôøng ñi khieán ngöôøi nam keû nöõ phaûi traùnh beân ñöôøng? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo A-lan-nhaõ khoâng neân ñöùng giöõa ñöôøng. Khi Ñöùc Theá Toân daïy khoâng neân ñöùng giöõa ñöôøng, thì coù vò laïi ñöùng choã vaéng. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñöùng nhö vaäy. Neân ñöùng choã coù ngöôøi thaáy. Tyø-kheo A-lan-nhaõ thaáy ngöôøi ta ñem thöùc aên ra, lieàn böôùc ñeán tröôùc hoï nhaän. Cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân thích töû khoâng bieát hoå theïn, khoâng nhaøm chaùn, bieát ñuû, maø töï noùi toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy trong khi nhaän thöùc aên voäi vaøng böôùc tôùi nhö luùc luùa gaïo khan hieám vaäy? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo A-lan-nhaõ khoâng neân ñeán tröôùc ngöôøi ñoùn

nhaän thöùc aên voäi vaøng nhö vaäy. Tröôøng hôïp ngöôøi nöõ coù thai, hay ñang boàng con, hoaëc luùc trôøi möa, hoaëc hai tay caàm ñoà vaät, hay ñaát coù buøn nöôùc hoï keâu Tyø-kheo ñeán.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll67

Tyø-kheo nghi, khoâng daùm böôùc ñeán tröôùc ñeå nhaän. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu hoï keâu thì neân ñeán. Coù Tyø-kheo A-lan-nhaõ nhaän ñöôïc côm khoâ, boät baùnh, caù thòt, ñeå chung moät choã, Tyø-kheo khaùc thaáy gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân taäp trung ñeå moät choã nhö vaäy. Neáu chæ coù moät baùt thì neân duøng vaät ngaên laïi, nhö laù caây, voû caây, hoaëc laù mía, hoaëc caùi baùt keà, hoaëc caùi baùt nhoû. Boät baùnh thì neân laáy khaên tay bao laïi. Coù Tyø-kheo A-lan-nhaõ ñeán ñaïi gia khaát thöïc, caùc cö só thaáy cô hieàm: Sa-moân thích töû khoâng bieát hoå theïn, khoâng coù nhaøm chaùn, bieát ñuû, maø töï noùi toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy, trong khi löïa ñaïi gia ñeán khaát thöïc nhö luùc côm gaïo khan hieám vaäy? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân löïa nhaø giaøu ñeán khaát thöïc. Neân khaát thöïc tuaàn töï chöù khoâng neân löïa choïn. Coù Tyø-kheo A-lan-nhaõ naøi næ xin cho kyø ñöôïc môùi ñi. Caùc cö só thaáy cô hieàm: Sa-moân thích töû khoâng bieát hoå theïn, khoâng coù yeåm tuùc, maø töï noùi toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy, trong khi ñeán ngöôøi naøi næ xin cho kyø ñöôïc môùi chòu ñi, gioáng nhö luùc gaïo côm khan hieám vaäy? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân naøi næ nhö vaäy. Neáu bieát seõ nhaän ñöôïc thì neân chôø. Khi vò kia nhaän ñöôïc thöùc aên, suy nghó nhö vaày: Ñaây laø giaëc. Töï mình aên thöùc aên naøy! Khi ra veà, neân ñeå yù töôùng traïng cöûa thöù nhaát cho ñeán töôùng ñoáng phaân. Neáu ra khoûi thoân thì nhôù laáy laïi ñoâi guoác ñi ñöôøng, caây gaäy phaù söông moùc, roài ñöùng taïm beân ñöôøng, ñeå baùt xuoáng ñaát, xeáp Taêng-giaø- leâ laïi, vaét treân vai hay ñoäi treân ñaàu. Khi ñi, neân luoân luoân tö duy thieän phaùp. Neáu thaáy ngöôøi neân noùi: “Thieän lai!” ñeå chaøo hoûi. Vò Tyø-kheo A-lan-nhaõ kia thöôøng thoï thöïc nôi choã naøo thì neân ñeán ñoù queùt doïn cho saïch seõ, nöôùc phaûi ñaày ñuû, ñoà röûa, ñoà ñöïng thöùc aên dö, giöôøng gheá ngoài neân ñuû, ñaù röûa chaân, ñoà ñöïng nöôùc, khaên lau chaân. Neáu thaáy vò A-lan- nhaõ khaùc ñeán phaûi ñöùng daäy ra ngoaøi xa nghinh ñoùn, röôùc laáy bình baùt, chaân ñeá cuûa baùt, duïng cuï cuûa baùt, laáy y tröông ra xem, ñöøng ñeå ñaát, buøn, buïi, hay phaân chim laøm nhô baån. Neáu coù baån, neân lau thì lau, neân vuoát thì vuoát, neân ñaäp giuõ thì ñaäp giuõ, neáu caàn giaët thì giaët. Giaët roài neân vaét khoâ nöôùc roài phôi ñeå nôi giöôøng giaây, giöôøng caây. Tyø-kheo neân môøi Tyø-kheo A-lan-nhaõ ngoài, môøi nöôùc, môøi röûa chaân, ñöa khaên lau chaân, ñem ñoâi guoác ñeå phía beân taû, ñöøng ñeå choã nöôùc laøm vaêng baån, neáu coù

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll68

buøn baån thì neân dôøi. Vò kia vì Tyø-kheo A-lan-nhaõ phuïc vuï röûa chaân roài, thì neân ñem ñoà ñöïng nöôùc, ñaù röûa chaân, vaø caùc ñoà vaät ñeå laïi choã cuõ. Vò kia neân duøng thaùo ñaäu röûa tay cho saïch roài, ñeå rieâng thöùc aên dö nôi choã

tònh khieát. Neáu coù cöôùp ñeán thì môøi ngoài. Trao nöôùc cho Tyø-kheo A-lan-nhaõ. Keá ñoù môøi khaùch Tyø-kheo aên. Khi khaùch Tyø-kheo aên, neân cung caáp nhöõng thöùc caàn duøng. Neáu coù nöôùc laïc töông, nöôùc thanh laïc töông, giaám, muoái, rau thì môøi khaùch Tyø-kheo; neáu trôøi noùng thì quaït, caàn nöôùc thì ñöa nöôùc. Neáu gaàn quaù giöõa ngaøy thì neân cuøng aên. Tyø-kheo A-lan-nhaõ aên xong neân vì hoï thu baùt, môøi röûa tay. Mình aên xong, neáu thöùc aên coøn thöøa thì neân cho ngöôøi hay phi nhaân, hoaëc boû choã ñaát khoâng coù coû, hay trong choã nöôùc khoâng truøng, röûa ñoà ñöïng thöùc aên dö. Giöôøng gheá, ñaù röûa chaân, ñoà ñöïng nöôùc, caùc thöù neân ñeå laïi choã cuõ, roài queùt doïn choã ngoài aên. Vò kia duøng bình baùt ñöïng ñoà nhô baån ñeå ñem ñoå. Tyø-kheo khaùc thaáy nhôøm gôùm. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân duøng bình baùt ñöïng ñoà nhô. Neân duøng caùi maâm baøn ñeå ñöïng hay doïn queùt, bình baùt thì neân ñeå cho tinh khieát maø thoï trì. Neáu coù boïn giaëc ñeán thì neân noùi: Ñaây laø nöôùc, ñaây laø vaät röûa chaân, ñaây laø thöùc aên, vì quyù vò neân chuùng toâi löu laïi rieâng moät caùch saïch seõ, neáu caàn aên thì aên. Boïn giaëc hoûi A-lan-nhaõ: - Baáy giôø laø canh maáy cuûa ñeâm? Tyø-kheo kia khoâng theå traû lôøi ñöôïc neân hoå theïn. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo ôû nôi A-lan-nhaõ neân kheùo bieát thôøi tieát cuûa ñeâm. Boïn giaëc hoûi A-lan-nhaõ: - Ñaây laø phöông naøo? Tyø-kheo A-lan-nhaõ khoâng bieát ñeå traû lôøi neân hoå theïn. Caùc Tyø- kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo A-lan-nhaõ neân kheùo bieát töôùng cuûa phöông höôùng. Boïn giaëc hoûi Tyø-kheo: - Ngaøy nay sao gì? Tyø-kheo A-lan-nhaõ khoâng bieát ñeå traû lôøi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo A-lan-nhaõ neân kheùo bieát tinh tuù. Tyø-kheo A-lan-nhaõ öa thích naèm nguû. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät Ñöùc Phaät daïy: - Tyø-kheo A-lan-nhaõ khoâng neân soáng nhö vaäy. Ñaàu ñeâm, cuoái

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll69

ñeâm, neân kænh taâm tö duy. Nay Ta vì Tyø-kheo A-lan-nhaõ quy ñònh phaùp taéc cuûa A-lan-nhaõ. Tyø-kheo A-lan-nhaõ neân nhö phaùp maø tuøy thuaän. Neáu khoâng tuøy thuaän seõ nhö phaùp trò. 5. AÅm Thöïc Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø coù cö só môøi chuùng Taêng thoï thöïc vaøo saùng ngaøy mai. Trong ñeâm ñoù saém söûa ñuû caùc thöùc aên ngon boå, saùng sôùm ñeán baùo caùo laø giôø aên ñaõ ñeán. Caùc Tyø-kheo khi thoï thöïc moät caùch loän xoän. Coù vò ngoài roài. Coù vò môùi ngoài. Coù vò sôùt thöùc aên roài. Coù vò môùi sôùt thöùc aên. Coù vò aên roài. Coù vò môùi aên. Coù vò ñaõ ñi khoûi. Coù vò saép söûa ñi. Coù vò ra khoûi. Coù vò saép ra ñi. Ñaøn-vieät khoâng bieát vò naøo ñaõ aên, vò naøo chöa aên. Caùc cö só ñeàu cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû khoâng bieát hoå theïn, khoâng coù nhaøm chaùn, khoâng bieát ñuû, töï noùi, Toâi bieát chaùnh phaùp. Nhaän söï thænh môøi cuûa ñaøn-vieät maø ñi loän xoän. Coù vò ngoài roài. Coù vò môùi ngoài. Coù vò sôùt thöùc aên roài. Coù vò môùi sôùt thöùc aên. Coù vò aên roài. Coù vò môùi aên. Coù vò ñaõ ñi khoûi. Coù vò saép söûa ñi. Coù vò ra khoûi. Coù vò saép ra ñi. Khieán cho Ñaøn-vieät khoâng bieát ai ñaõ ñöôïc sôùt, ai chöa ñöôïc sôùt, ai ñaõ aên, ai chöa aên. Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã saùt chaân, roài ngoài qua moät

beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, ha traùch caùc Tyø-kheo thoï thænh kia: - Nhaän söï thænh môøi cuûa ñaøn-vieät maø ñi loän xoän. Coù vò ngoài roài. Coù vò môùi ngoài. Coù vò sôùt thöùc aên roài. Coù vò môùi sôùt thöùc aên. Coù vò aên roài. Coù vò môùi aên. Coù vò ñaõ ñi khoûi. Coù vò saép söûa ñi. Coù vò ra khoûi. Coù vò saép ra ñi. Khieán cho ñaøn-vieät khoâng bieát ai ñaõ ñöôïc sôùt, ai chöa ñöôïc sôùt, ai ñaõ aên, ai chöa aên? Duøng voâ soá phöông tieän ha traùch roài, Phaät baûo caùc Tyø-kheo: - Töø nay veà sau, ta vì caùc Tyø-kheo quy ñònh phaùp thöùc cuûa böõa aên.

Caùc Tyø-kheo neân tuøy thuaän phaùp thöùc khi thoï thöïc. Phaùp thöùc nhö sau: - Neáu Tyø-kheo muoán ñeán choã thoï thænh thì neân ñeán choã chuùng Taêng thöôøng tieåu thöïc hay ñaïi thöïc, maø ñöùng nôi deã thaáy. Khi ñaøn-vieät ñeán baùo giôø thoï thöïc thì Thöôïng toïa phaûi theo thöù töï ñi tröôùc nhö ñaøn nhaïn.20>2 Neáu Thöôïng toïa baän ñaïi tieåu tieän thì phaûi ñôïi. Vò haï toïa kia ñi tröôùc, vöøa noùi chuyeän vöøa ñi, hoaëc tröôùc hoaëc sau,

20>2. Baûn cao ly: töôïng haøng , nhö ñaøn voi. Baûn Toáng-Nguyeân-Minh: nhö nhaïn haøng, baày nhaïn.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll70

hoaëc laät ngöôïc y, hoaëc y quaán coå, hay truøm ñaàu, hay phuû caû hai vai, hoaëc mang giaøy deùp. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy, neân ñeå troáng vai beân höõu, côûi boû giaøy deùp, vaø ñi sau. Neáu coù baän vieäc Phaät, vieäc Phaùp, vieäc Taêng hay chaêm soùc Tyø- kheo beänh thì Ñöùc Phaät daïy: - Baïch Thöôïng toïa, roài ñi tröôùc. Coù vò coù maïng naïn, phaïm haïnh naïn, nhöng e ngaïi khoâng daùm thöa hoûi ñeå ñi. Ñöùc Phaät daïy: - Neáu coù naïn söï nhö vaäy, thöa hoûi hay khoâng thöa hoûi, cho pheùp ñöôïc ñi. Coù vò ñeán chôø thoï thöïc, tuï hoïp ñöùng loän xoän. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy, neân theo thöù töï. Thöôïng toïa ngoài roài, neân xem trung toïa, haï toïa, ñöøng ñeå ngoài khoâng nhö phaùp, khoâng kheùo che thaân. Neáu coù vò naøo ngoài khoâng nhö phaùp, khoâng kheùo che thaân, neân buùng ngoùn tay kænh giaùc hoï, hoaëc nhôø ngöôøi noùi cho hoï bieát ñeå hoï ngoài ñuùng phaùp. Trung toïa ngoài roài neân xem Thöôïng toïa haï toïa, ñöøng ñeå ngoài khoâng nhö phaùp, khoâng kheùo che thaân. Neáu coù vò naøo ngoài khoâng ñuùng phaùp, khoâng kheùo che thaân thì neân buùng ngoùn tay kænh giaùc hoï, hoaëc nhôø ngöôøi noùi cho hoï bieát, ñeå hoï ngoài ñuùng phaùp. Haï toïa ngoài roài cuõng nhö vaäy. Ñeán böõa aên, Tyø-kheo khoâng coù baùt, neân möôïn baùt ñeå aên. Coù Tyø- kheo ñeán böõa aên khoâng röûa baùt, bò raén phun noïc ñoäc trong baùt, Tyø-kheo aên xong maéc beänh. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân khoâng röûa baùt tröôùc khi aên. Neân röûa saïch roài môùi aên. Nhoùm saùu Tyø-kheo ham muoán söï cung kính neân ñeán sau, khieán caùc Tyø-kheo thaáy phaûi ñöùng daäy. Neáu vò naøo chöa ñeán thì cho pheùp vò ngoài gaàn keùo chieác gheá aáy ra. Neáu ñaøn-vieät daâng traùi caây cho Thöôïng toïa thì neân hoûi traùi caây naøy ñaõ taùc tònh20>> chöa? Neáu noùi chöa tònh, thì Thöôïng toïa neân khieán hoï laøm tònh. Neáu noùi ñaõ taùc tònh roài

thì neân hoûi: “Thí chuû ñem ñeán cho vò naøo?” Neáu noùi ñem ñeán cho Thöôïng toïa thì Thöôïng toïa tuøy yù xöû duïng. Neáu noùi ñem ñeán cho Taêng thì phaûi phoå bieán cho Taêng bieát. Neáu ñaøn- vieät daâng Thöôïng toïa caùc thöù canh thì neân hoûi: “Ñem ñeán cho ai?” Neáu noùi cho Thöôïng toïa, thì tuøy yù xöû duïng. Neáu noùi cho Taêng thì phaûi phoå bieán cho Taêng bieát.

20>>. Naêm phaùp taùc tònh traùi caây, xem treân, Chöông vii, veà thuoác.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll7l

Tyø-kheo naøo khoâng nhaän ñöôïc thöùc aên, cho pheùp Tyø-kheo ngoài saùt caïnh hoûi giuøm. Neáu hoûi maø khoâng coù, vò ngoài caïnh aáy sôùt phaân nöûa phaàn aên cuûa mình ñeå cho. Caùc Tyø-kheo nhaän vöøa ñöôïc thöùc aên, lieàn aên. Cö só thaáy vaäy cô hieàm: Sa-moân thích töû khoâng bieát hoå theïn, khoâng coù yeåm tuùc, maø töï noùi toâi bieát chaùnh phaùp. Nhöng coù chaùnh phaùp naøo nhö vaäy trong khi nhaän ñöôïc thöùc aên lieàn aên, gioáng nhö luùc gaïo côm khan hieám ñoùi khaùt? Caùc vò baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Neân xöôùng leân ñeå cuøng aên moät laàn. Nhoùm saùu Tyø-kheo chæa cuøi choõ leân ñeå aên, trôû ngaïi vò ngoài gaàn. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät, Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân chæa cuøi choõ leân maø aên. Neân kheùp cuøi choõ laïi maø aên. Nhoùm saùu Tyø-kheo ho khaïc lôùn tieáng, vaêng nöôùc mieáng truùng vò ngoài gaàn. Caùc Tyø-kheo gôùm, baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ho khaïc nhö vaäy. Neân töø töø khaïc nhoå. Khi aên, traùi caây hay rau coøn thöøa, vò aáy boû böøa baõi baån ñaát. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân boû nhö vaäy. Thöùc aên coøn thöøa neân gom laïi gaàn beân chaân. Ñeán khi ñi ra, ñem ra ngoaøi boû. Coù vò boû lung tung, ñoå nöôùc röûa baùt baån ñaát. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñoå nöôùc nhö vaäy. Neân duøng caùi thau ñeå chöùa roài ñem ra ngoaøi ñoå. Baáy giôø coù soá ñoâng Tyø-kheo vaø nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán trong nhaø baïch y, cuøng ngoài treân moät caùi gheá daøi ñeå aên. Moät trong nhoùm saùu Tyø- kheo ñöùng daäy maø khoâng noùi vôùi vò ngoài caïnh bieát neân caùi gheá bò ngaõ xuoáng ñaát, khieán moïi ngöôøi ñeàu bò teù, loä hình. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñöùng daäy nhö vaäy. Neân noùi cho caùc ngöôøi khaùc bieát ñeå ñeà phoøng. Coù Tyø-kheo aên xong, im laëng boû ñi.20>4 Cö só khoâng bieát thöùc aên coù ngon hay khoâng ngon, aên coù ñuû hay khoâng ñuû. Caùc cö só cô hieàm noùi: Caùc ngoaïi ñaïo ñeàu khen ngôïi söï boá thí, taùn thaùn ñaøn-vieät, maø Sa-moân Thích töû aên roài im laëng boû ñi, khieán cho chuùng toâi khoâng bieát aên ngon hay khoâng ngon, aên ñuû hay khoâng ñuû. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân aên roài im laëng maø ñi. Neân vì ñaøn-vieät noùi coâng ñöùc

20>4. Pali, Vin.ii. 2l2: bhattagge na anumodanti, aên xong, khoâng tuïng tuøy hyû.

boá thí, cho ñeán noùi moät baøi keä. Neáu vì lôïi neân thí, Lôïi ñaây chaéc seõ ñöôïc. Neáu vì laïc neân thí, Sau chaéc ñöôïc khoaùi laïc. Khi Ñöùc Theá Toân daïy, neân noùi coâng ñöùc cuùng döôøng, baáy giôø moïi ngöôøi ñeàu cuøng noùi, taïo neân söï oàn aøo. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân loaïn thuyeát nhö vaäy. Chæ coù vò Thöôïng toïa

noùi maø thoâi. Neáu Thöôïng toïa khoâng theå noùi thì vò naøo coù khaû naêng noùi ñöôïc thì noùi. Neáu Thöôïng toïa khoâng noùi thì phaïm ñoät-kieát-la. Neáu Thöôïng toïa noùi ñöôïc maø khoâng noùi cuõng phaïm ñoät-kieát-la. Khi vò kia noùi coâng ñöùc boá thí, caùc vò khaùc ñeàu boû ñi. Coù vò an toïa, hoaëc choã vaéng, hoaëc choã khuaát; hoaëc cuøng ngöôøi nöõ, taïi choã khoâng coù ngöôøi nam quen bieát noùi phaùp quaù naêm, saùu lôøi vôùi ngöôøi nöõ laúng lô20>5, neân bò ngöôøi cô hieàm, cheâ traùch noùi vôùi caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khi noùi coâng ñöùc boá thí, caùc Tyø-kheo khoâng neân boû ñi. Neáu coù vieäc gaáp thì boán Thöôïng toïa neân ñôïi nhau, caùc vò khaùc coù theå ñi. Neáu vì vieäc Phaät, Phaùp, Taêng, hay vieäc nuoâi beänh neân baïch cho bieát roài sau ñoù môùi ñi, hay sai Tyø-kheo khaùc ñi. Neáu ñaøn-vieät muoán noùi phaùp boá thí thì neân khen ngôïi söï boá thí. Neáu muoán noùi phaùp ñaøn-vieät thì neân khen ngôïi phaùp ñaøn-vieät. Neáu muoán noùi phaùp coõi trôøi thì neân khen ngôïi coõi trôøi. Neáu muoán nghe vieäc quaù khöù cuûa toå phuï thì neân khen ngôïi toå phuï quaù khöù. Neân vì ñaøn-vieät khen ngôïi söï boá thí, taùn thaùn ñaøn-vieät, khen ngôïi Phaät Phaùp Taêng vôùi ñaøn-vieät. Töø nay ta vì caùc Tyø-kheo noùi veà phaùp thöùc aåm thöïc.20>6 Caùc Tyø-kheo neân tuøy thuaän. Neáu khoâng tuøy thuaän seõ nhö phaùp trò. 6. Nhuoäm Y Theá Toân ôû taïi nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø caùc Tyø-kheo maëc y ñeå baån, Ñöùc Phaät cho pheùp duøng ñaát pheøn,20>7 hoaëc tro hay ñaát, hay phaân boø ñeå giaët. Coù vò duøng ñaù hay caùc vaät thoâ nhaùm ñeå giaët neân y bò raùch. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân duøng ñaù hay vaät thoâ nhaùm ñeå giaët y, maø neân duøng loaïi ñaù mòn ñeå giaët. Neáu y bò bay maøu thì neân nhuoäm laïi. Hoaëc nhuùng buøn, hay duøng voû caây ñaø-baø, voû caây baø-traø, kieàn-ñaø-la, taát baùt, a-ma-

20>5. Tyø-kheo, Ba-daät-ñeà 9. 20>6. Thöïc thöôïng phaùp . Pali: bhattaggavatta
20>7. Loã thoå , ñaát maën, ñaát coù vò muoái.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > ll7>

laëc,20>8 hoaëc duøng goác caây, hay coû thieán20>9 ñeå nhuoäm. Coù vò ngaâm nöôùc ñeå ngoaøi naéng chôø cho noùng ñeå nhuoäm. Khoâng ñuû kieân nhaãn chôø laâu. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ngaâm nhö vaäy, maø neân naáu. Coù vò khoâng bieát naáu theá naøo. Ñöùc Phaät daïy: - Neân duøng caùi noài hay caùi caám-maõn,2040 caùi bình ñoàng, caùi vaïc ñeå naáu. Baáy giôø coù vò naáu, vì mieáng voû caây lôùn quaù boû khoâng loït. Ñöùc Phaät daïy: - Duøng buùa cheû nhoû ra. Neáu nöôùc soâi traøo ra thì laáy caây ñeø xuoáng. Coù vò khoâng bieát chín hay chöa. Ñöùc Phaät daïy: - Neân laáy hai, ba gioït nhieåu vaøo nöôùc laïnh. Neáu chìm, töùc laø chín. Roài löôïc laáy nöôùc. Coù vò khoâng bieát löôïc ñeå choã naøo. Ñöùc Phaät daïy: - Löôïc vaøo trong boàn. Neáu xuoáng luoân caû nöôùc vaø caën, thì neân laáy caùi choãi ngaên. Neáu choãi yeáu, thì laáy caây phuï. Khi loïc coù vò vöøa loïc vöøa böng boàn, nhoïc meät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Neân moät ngöôøi löôïc, moät ngöôøi böng boàn. Neáu noùng thì duøng ñoà caàm cho khoûi noùng. Coù vò ñeå nöôùc laïnh, nöôùc noùng chung laïi moät choã, neân nöôùc

nhuoäm bò hö. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân ñeå nhö vaäy. Nöôùc laïnh, nöôùc noùng neân ñeå rieâng. Laøm cho nguoäi roài môùi hoøa laïi. Coù vò boû luoân vaøo nöôùc nhuoäm ñeå nhuoäm. Nöôùc nhuoäm bò hö. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhuoäm nhö vaäy. Neân laáy rieâng ra moät ít ñeå nhuoäm. Coù vò nhuoäm xong traûi döôùi ñaát, bò hö maøu. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân laøm nhö vaäy. Coù vò laïi traûi treân coû, khieán cho coû bò hö. Coù vò traûi treân rôm treân laù khieán cho maøu saéc khoâng ñeàu. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân traûi nhö vaäy. Neân traûi treân y-leâ-dieân-ñaø, maïo-la, maïo-maïo-la, hoaëc treân cuø-laâu,204l hoaëc laáy moät trong möôøi chieác y traûi

20>8. Caùc loaïi caây: ñaø-baø , baø-traø , kieàn-ñaø-la , taát baùt , a-ma-laëc
: 20>9. Thieán thaûo ; loaïi coû duøng ñeå nhuoäm. 2040. Caám-maõn ; Pali (Sk) kumbha (?), caùi gheø. 204l. Xem Chöông veà da thuoäc.

leân treân ñaát, roài traûi chieác y nhuoäm leân, hoaëc phôi treân giaây. Coù vò caàn giaây. Phaät cho pheùp saém giaây. Caàn theû cho laøm theû. Coù vò caàn caùi moùc keát vaøo ñaàu y. Phaät cho pheùp laøm caùc moùc. Neáu nöôùc nhuoäm khoâng ñeàu thì phaûi troän cho ñeàu. Baáy giôø, coù Tyø-kheo ñang nhuoäm y, vì coù vieäc caàn neân quay löng veà phía khaùc, khieán thuoác nhuoäm y khoâng ñeàu. Coù Tyø-kheo noï thaáy vaäy maø khoâng noùi vì tröôùc ñoù coù söï baát bình vôùi Tyø-kheo naøy, vì vaäy khieán cho y kia bò hö hoaïi. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Ngöôøi thaáy, neân troän giuøm hay noùi cho vò kia bieát. Tyø-kheo kia nhuoäm y roài khoâng doïn deïp noài, caám-maõn, bình ñoàng, boàn vaïc, buùa, giaây, theû, y-leâ-dieân-ñaø, maïo-la, maïo-maïo-la, beøn boû ñi. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân khoâng doïn deïp maø boû ñi. Neân doïn deïp roài sau ñoù môùi ñi. Neáu ngöôøi khaùc caàn thì neân cho. Coù vò nhoäm y roài, khoâng queùt doïn choã nhuoäm y, khieán cho ñaát khoâng saïch. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân nhö vaäy. Neân queùt doïn roài môùi ñi. Coù vò maëc y môùi maø queùt ñaát khieán cho y bò baån. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân maëc y môùi, neân maëc y cuõ ñeå queùt. Neáu khoâng coù y rieâng thì neân maëc y cuûa Taêng. Coù vò queùt ngöôïc gioù, buïi bay baån thaân. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng neân queùt nhö vaäy. Neân queùt thuaän theo chieàu gioù. Coù naêm caùch queùt ñaát khoâng ñöôïc phöôùc ñöùc lôùn: Khoâng bieát nghòch gioù, thuaän gioù maø queùt; khoâng queùt heát daáu chaân; khoâng tröø heát raùc; khoâng ñeå choåi laïi choã cuõ. Queùt ñaát coù naêm phaùp nhö vaäy, khoâng ñöôïc phöôùc ñöùc lôùn. Coù naêm phaùp ñöôïc phöôùc ñöùc lôùn: Bieát nghòch gioù, thuaän gioù ñeå queùt; tröø heát daáu chaân; tröø heát raùc; ñeå choåi laïi choã cuõ. Naêm phaùp nhö vaäy ñöôïc phöôùc ñöùc nhieàu. Neáu Thöôïng toïa ñöùng döôùi ñuoâi gioù, neân noùi: “Xin Ngaøi traùnh qua moät chuùt. Con caàn queùt ñaát.” - Nay ta vì caùc Tyø-kheo noùi phaùp nhuoäm y. Phaûi tuøy thuaän. Neáu ai khoâng tuøy thuaän seõ nhö phaùp trò.2042

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.